

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2017. gada 18. septembrī
(OR. en)

**Starpiestāžu lieta:
2013/0304 (COD)**

**10537/17
ADD 1**

**CORDROGUE 86
DROIPEN 91
JAI 624
SAN 265
CODEC 1103**

PADOMES PASKAIDROJUMA RAKSTA PROJEKTS

Temats: Padomes nostāja pirmajā lasījumā, lai pieņemtu EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVU, ar ko groza Padomes Pamatlēmumu 2004/757/TI, lai narkotiskās vielas definīcijā iekļautu jaunas psihoaktīvas vielas, un atceļ Padomes Lēmumu 2005/387/TI
– *Padomes paskaidrojuma raksta projekts*

I. IEVADS

Komisija 2013. gada 17. septembrī iesniedza priekšlikumu direktīvai, ar kuru groza Pamatlēmumu 2004/757/TI (ierosinātā JPV direktīva), un priekšlikumu Regulai par jaunām psihoaktīvām vielām (ierosinātā JPV regula).

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 2014. gada 21. janvārī pieņēma atzinumu par ierosināto JPV direktīvu un par ierosināto JPV regulu.

Eiropas Parlaments 2014. gada 17. aprīļa plenārsēdē pieņēma nostāju pirmajā lasījumā par ierosināto JPV direktīvu un par ierosināto JPV regulu.

Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2015. gada 27. maija sanāksmē nolēma, ka apspriedēs par ierosināto JPV regulu kā juridiskais pamats vairs nebūtu jāizmanto LESD 114. pants (saistīts ar iekšējā tirgus darbības uzlabošanu), bet gan jauns juridiskais pamats, proti, LESD 83. panta 1. punkts (krimināltiesības).

Pastāvīgo pārstāvju komitejā 2016. gada 6. aprīlī notika otrā apspriešana, kuras laikā tika atkārtoti apstiprināta juridiskā pamata maiņa uz LESD 83. pantu, izvēloties direktīvas juridisko formu, un Komisija tika aicināta iesniegt priekšlikumu, ar ko groza Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (*EMCDDA*) dibināšanas regulu, šajā regulā ieviešot noteikumus par agrīnās brīdināšanas sistēmu un riska analīzi, un novērtēšanu.

Komisija 2016. gada 30. augustā iesniedza priekšlikumu Regulai, ar ko groza *EMCDDA* regulu; priekšlikumu pēc tam izskatīja Narkotiku jautājumu horizontālā darba grupa 2016. gada 7. septembra, 21. un 22. septembra, 11.–13. oktobra un 9. novembra sanāksmēs.

TI padome 2016. gada 8. un 9. decembrī pieņēma vispārēju pieeju attiecībā uz ierosināto JPV direktīvu un ierosināto JPV regulu, kā izklāstīts dok. 14810/1/16 REV 1 un 14809/1/16 REV 1.

Šajā pašā sanāksmē Padome pilnvaroja prezidentvalsti sākt sarunas ar Eiropas Parlamentu, lai panāktu vienošanos par ierosināto JPV direktīvu un ierosināto JPV regulu.

Maltas prezidentūras laikā notika trīs dialogi. Galīgais kompromiss tika panākts 2017. gada 29. maijā, un ierosinātās JPV direktīvas un ierosinātās JPV regulas teksti redakcijā, kas izstrādāta pēc iestāžu sarunām un kas izklāstīta dok. 9567/17 un 9566/17, 2017. gada 31. maijā tika iesniegti Pastāvīgo pārstāvju komitejai.

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu (*LIBE*) komiteja 2017. gada 8. jūnija balsojumā apstiprināja ierosinātās JPV direktīvas un ierosinātās JPV regulas tekstu redakcijā, kas bija sagatavota pēc iestāžu sarunām. Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu (*LIBE*) komitejas priekšsēdētājs *Claude MORAES* kungs saistībā ar ierosināto JPV direktīvu nosūtīja vēstuli Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētājam, tajā norādot, ka, ja šis teksts tiks oficiāli nosūtīts Eiropas Parlamentam kā Padomes pirmā lasījuma nostāja par šo leģislatīvā akta priekšlikumu, viņš ieteiks *LIBE* komitejas locekļiem un vēlāk plenārsēdei Parlamenta otrajā lasījumā apstiprināt Padomes pirmā lasījuma nostāju bez grozījumiem pēc tam, kad to būs izskatījuši abu iestāžu juristi lingvisti.

Vispārējo lietu padome 2017. gada 20. jūnijā panāca politisku vienošanos par ierosināto JPV direktīvu. Pēc tam ierosinātās JPV direktīvas un ierosinātās JPV regulas tekstu izskatīja juristi lingvisti.

II. MĒRKIS

Jaunas psihoaktīvās vielas, kas imitē ANO konvencijās iekļauto vielu iedarbību, parādās aizvien biežāk un strauji izplatās Savienībā. Dažas jaunas psihoaktīvas vielas rada nopietnus sabiedrības veselības riskus vai sabiedrības veselības un sociālos riskus. Ierosinātās JPV direktīvas un ierosinātās JPV regulas mērķis ir ES līmenī ātrāk un efektīvāk reaģēt uz šādu jaunu psihoaktīvu vielu izplatību, nekā tas tiek veikts ar pašreizējo sistēmu, kas izveidota ar Padomes Lēmumu 2005/387/TI.

III. PADOMES PIRMĀ LASĪJUMA NOSTĀJAS ANALĪZE

Lai panāktu vienošanos, bija nepieciešamas padziļinātas diskusijas par vairākiem ierosinātās JPV direktīvas un ierosinātās JPV regulas elementiem, proti, deleģēto/īstenošanas aktu izmantošana visbīstamāko jauno psihoaktīvo vielu iekļaušanai narkotiskās vielas definīcijā, valsts pasākumu īstenošanas termiņš un kritēriji riska novērtējuma ziņojuma sagatavošanai.

Deleģētie akti

Galvenais jautājums iestāžu sarunās bija jautājums par jaunu psihoaktīvu vielu iekļaušanu narkotiskās vielas definīcijā, izmantojot deleģētos vai īstenošanas aktus. Padome uzskatīja, ka šādam mērķim labākais instruments ir īstenošanas akti, bet Parlaments norādīja, ka šis jautājums ir cieši saistīts ar iedzīvotāju veselību un nav pareizi izslēgt Parlamentu no šādu lēmumu pieņemšanas. Parlaments pieprasīja, lai to iesaista lēmumu pieņemšanā par jaunu psihoaktīvu vielu iekļaušanu narkotiskās vielas definīcijā. Pēc garām diskusijām iestāžu sarunu laikā Padome piekrita akceptēt to, ka jaunās psihoaktīvās vielas tiek iekļautas narkotiskās vielas definīcijā, izmantojot deleģētos aktus, apmaiņā pret to nodrošinot, ka tiek pārņemtas svarīgākās izmaiņas, ko Padome ierosinājusi JPV tiesību aktos.

Valsts pasākumu īstenošanas termiņš

Padome ierosināja sākotnējā Komisijas priekšlikumā paredzēto laikposmu, kurā jāīsteno valsts pasākumi konkrētas jaunas psihoaktīvas vielas aizliegšanai, saīsināt no viena gada līdz sešiem mēnešiem pēc deleģētā akta, ar kuru narkotiskās vielas definīcijā iekļauj jaunas psihoaktīvas vielas, pieņemšanas. Parlaments mudināja šo termiņu vēl vairāk saīsināt, proti, līdz trim mēnešiem. Sarunu rezultātā Parlaments piekrita pieņemt sešu mēnešu termiņu valsts pasākumu īstenošanai, lai nodrošinātu, ka visām dalībvalstīm ir pietiekami daudz laika to izdarīt, ņemot vērā atšķirīgās tiesību sistēmas.

Robežvērtība riska novērtējuma ziņojuma sagatavošanai

Parlaments norādīja, ka Padomes paredzētā robežvērtība riska novērtējuma ziņojuma sagatavošanai pēc tam, kad ir izdots kopīgs ziņojums par jaunu psihoaktīvu vielu, ir pārāk augsta ("ja sākotnējā ziņojumā norādītais liek uzskatīt, ka šī viela var radīt nopietnus sabiedrības veselības riskus vai sabiedrības veselības un sociālos riskus"). Pēc apspriedēm par šo jautājumu Parlaments piekrita pieņemt paredzēto robežvērtību, ņemot vērā, ka tā attiecas tikai uz nopietna riska iespēju/norādi, nevis pamatotu risku un ka šai robežvērtībai ir jābūt saistītai ar kritērijiem, kuri paredzēti jaunu psihoaktīvu vielu iekļaušanai narkotiskās vielas definīcijā (un kuri paredz, ka, lai to darītu, vielām ir jārada "nopietni sabiedrības veselības un, attiecīgā gadījumā, sociāli riski Savienības līmenī").

IV. SECINĀJUMS

Padomes nostāja pirmajā lasījumā atbilst kompromisam, kas panākts Padomes un Eiropas Parlamenta sarunās, kuras sekmējusi Komisija. Kad tiks pieņemti priekšlikumi JPV direktīvai un JPV regulai, ar tām aizstās pašreizējo sistēmu visbīstamāko jauno psihoaktīvo vielu apkarošanai ES līmenī, kura tika izveidota ar Padomes Lēmumu 2005/387/TI. Jaunais regulējums ļaus uz pusi samazināt laiku, kas nepieciešams, lai ES līmenī piemērotu kontroles pasākumus visbīstamākajām jaunajām psihoaktīvajām vielām.